

De huidige alarmerende toestand rond CKD/Preventie

Drs.I.R.Heerenveen
Internist-nefroloog

3 maart 2018

Nefrosur Medical Center

INHOUDSOPGAVE

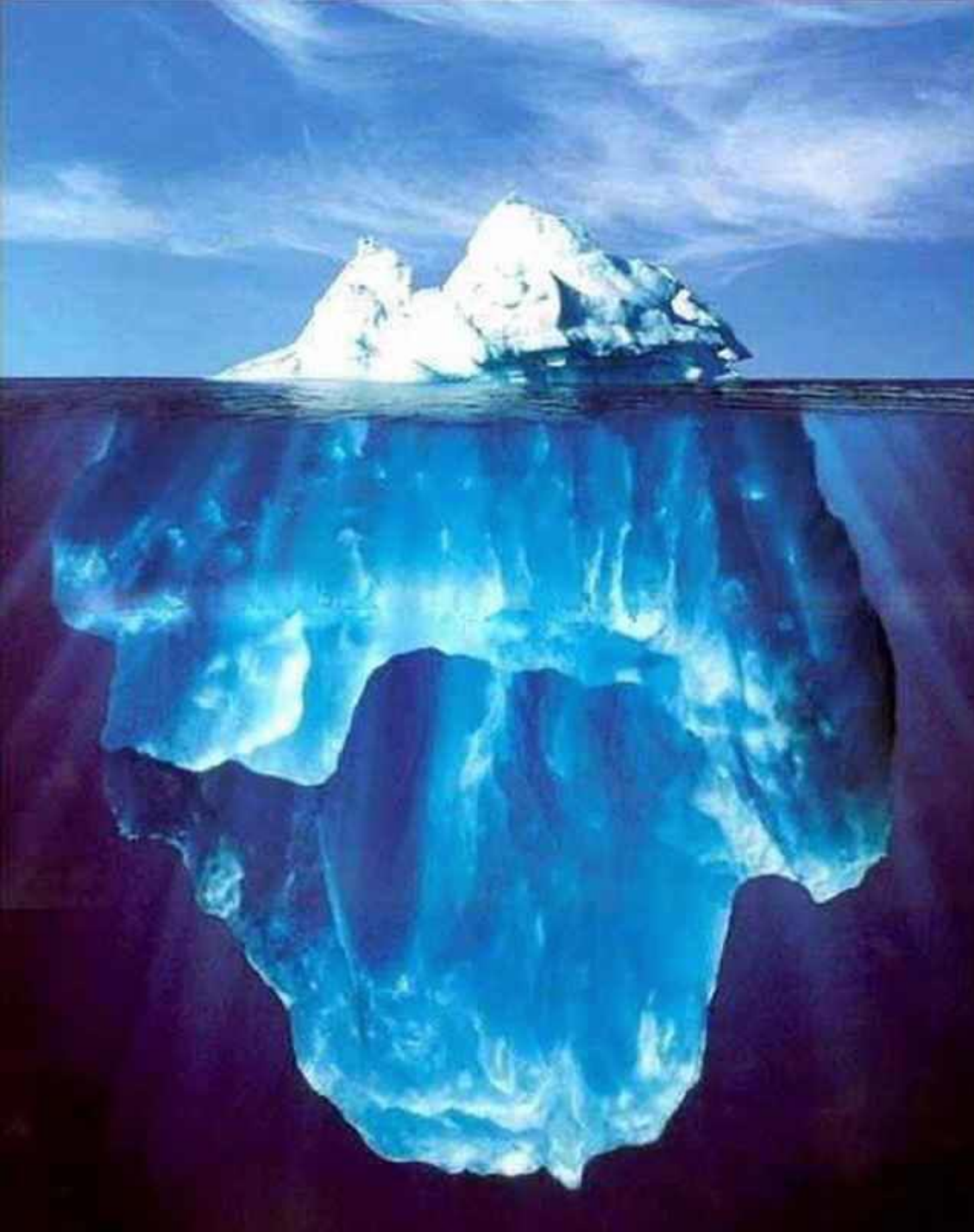
- Stadia CNI
- Onderzoek SICP
- Gezondheidscampagne NMC
- Microalbuminurie
- Predialyse
- Nierfalen
- Data NNC
- Preventie

DEFINITIES K/DOQI NIERINSUFFICIËNTIE

Indeling volgens K/DOQI richtlijnen:

	Beschrijving	GFR(ml/min)
1	Nierschade met normale GFR	>90
2	Nierschade met licht verlaagde GFR	60 – 89
3	matig verlaagde GFR	30 – 59
4	Ernstig verlaagde GFR	15 – 29
5	Nierfalen	< 15

National kidney Foundation. Am J Kidney Dis. 2003;42suppl3:S1-S201

KNOWN CKD

STAGE 5

UNRECOGNISED

CKD

NEFROLOGIE POLI'S

- Aantal nieuwe verwijzingen/maand-> gem. 40 pt
- Stadium 4/5 pt-> 400-500 pt
- Overige stadia-> 2-3 x

MEER PAT. OP WACHTLIJST ORGAAN NEDERLAND

- Cijfers Ned. Transplantatiestichting
- 1115 (tot een jaar geleden 1071)
- Het merendeel wacht op een **nier, 650**, long 178, lever 128, hart 107
- Per jaar overlijden zo'n 150 mensen -> omdat orgaan niet optijd komt
- Meer dan 7% van de Nederlandse populatie-> in de vroege stadia van CNI-> m.a.g. verhoogde kans op HVZ

ONDERZOEK SICP

- Serviceclub Soroptimist **I**nternational **C**lub **P**aramaribo (SICP)
- 2013 gestart met gezondheidsproject, om de risicofactoren van DM 2 z.a. zwaarlijvigheid en een te hoge bloedsuiker op de lagere scholen te onderzoeken

Onderzoek

- Totaal **6176** kinderen (48.7% jongens en 51.3 % meisjes)
- Gemiddelde leeftijd 12 jaar
- 7 districten: Nick, Cor, Sar'ca, Comm, Para, Par'bo, Wanica
(begon in Par'bo juni 2013-> okt.2017 Wanica)
- Alle scholen gedaan van Nick, Cor, Sar'ca, Comm, Para
- Vanwege financiële beperkingen kon het onderzoek niet voortgezet worden in Marowijne, Brokopondo en Sipaliwini
- Totaal verwezen naar de huisarts **2178** kinderen (35.3%)

RESULTATEN

- Resultaten zijn vergeleken met de WHO-standaarden
- Meer dan kwart van de kinderen, 27% te zwaar en **4.6%** een verhoogd bloedsuiker gehalte
- 4.6% komt overeen met 1 op de 22 kinderen
- Overgewicht/obesitas even vaak bij jongens als meisjes
- Overgewicht/obesitas/verhoogde glucose-> in alle districten en bij elke etniciteit
- Opvallend: 1 op de 10 kinderen speelt nooit buiten (**38%**)
- Kinderen met overgewicht en obesitas-> vaker een hogere glc
- Kinderen die sporten en/of regelmatig buiten spelen, minder last van overgewicht/obesitas

GEZONDHEIDSCAMPAGNE NEFROSUR SEPT.2017

- Glucose nuchter (bij diabeten HbA1c)
- Lipidenspectrum
- Nierfuncties
- Eiwit in de urine
- PSA bij mannen

RESULTATEN

- Totaal 227 cliënten
- **HT-> 55, DM 13 , HT en DM 30**
- **BMI> 25 kg/m² : 147**
- **CNI-> 80 cliënten (vnl. stadium 2 en 3)**
- **Eiwit in de urine->15 cliënten**
- 11 cliënten-> nog voor controle poli Nefrosur

MICROALBUMINURIE

Vroege stadia van nierschade opsporen d.m.v.
microalbuminurie

- Diabetes mellitus
- Hypertensie
- Obesitas
- Rokers
- Bep. medicijnen z.a. OAC

SCREENING OP MICROALBUMINURIE

Prevend study Groningen 1997

- Alle inwoners van Groningen: vragenlijst invullen en urine ox op microalbuminurie (ochtendurine)
- Van de 41000 deelnemers-> 8600 doorverwezen voor verder ox
- Vroegtijdig opsporen-> op tijd behandelen (voorkomt dure behandelingen en ziekenhuisopnames

PROTEÏNURIE IS ALTIJD HOOG RISICO!

met proteïnurie

	GFR			
leeftijd	<30	30-45	45-60	> 60
> 75	HR	HR	HR	Hr
70-75	HR	HR	HR	HR
65-70	HR	HR	HR	HR
<65	HR	HR	HR	HR

PREDIALYSE

- Predialyse is er op gericht om patiënten met nierinsufficiëntie zo lang mogelijk uit de dialyse te houden
- Levert gezondheidswinst en minder kosten op
- Interventies: medicatie, dieet, bewegen, begeleiden (motivatie)
- Besparing:
Iemand 1 jaar uit de dialyse houden levert een besparing op van 100.000 SRD (exclusief opnames etc.)
Kosten predialyse pt/jaar -> 8000 SRD (inclusief medicatie)

Tabel 3. Behandeling en streefwaarden progressiefactoren

factor	streefwaarden	behandeling
bloeddruk	$\leq 135/85^*$	diuretica, ACE-remmers/All-antagonisten, bèta-blokkers
proteïnurie	$< 0,5$ g/d	diuretica, ACE-remmers/All-antagonisten
eiwitintake	$0,8$ g/kg/d	eiwitbeperking
LDL cholesterol	$< 2,6$ mmol/l	statine
Quetelet index	< 25 kg/m ²	caloriebeperking, lichaamsbeweging
sigaretten	0	stoppen met roken
HbA _{1c}	$< 7\%$	intensieve glucoseregulatie

* $\leq 125/75$ bij diabetes en proteïnurie

BEHANDELOPTIES NIERFALEN

- Hemodialyse
- Peritoneale dialyse
- Niertransplantatie

DATA DIALYSE SURINAME

- Geen data beschikbaar van andere centra
- Centrale registratie nooit van de grond gekomen
- Veel HT/DM, weinig andere oorzaken voor nierfalen
- NNC referentiecentrum (meeste pt)

NIEUWE AANMELDINGEN NNC 2017

Etniciteit	Javaan	Hindoestaan	Inheems	Gemengd	Creool	Marron	Totaal
Aantal	33	33	4	8	26	6	110

DIALYSE DATA SURINAME d.d. 23 FEBRUARI 2018

stelling	Locatie	juli 2017	februari 2018
NNC	NNC 1	186	161
	NNC 2	77	79
	Peritoneale Dialyse	13	11
		276	251
Diapura	Diaconessen	104	110
	Tamansari	74	60
		178	167
Brahma	RKZ	51	57
	Wilhelmina	33	37
	Nickerie	60	60
		144	154
Surrenal	Beni's Park	75	85
RCR zorghotel	Anton Drachtenweg	14	22
St. Vak. Dialyse	Nw. Weer	6	12
	Saramacca	1	
		7	12
Nefrosur	Uitvlucht	20	25
Totaal		714	719

OPVALLEND NNC

- De geringe stijging van het aantal patiënten tussen juli 2017 en februari 2018
- NNC heeft in 2017 **110** nieuwe patiënten opgewerkt naar dialyse
- 10% van de nieuwe patiënten sterft binnen 3 maanden na aanvang van de dialyse

OPVALLEND (algemeen)

- Matige toename aantal patiënten
- Dialysebehoefte > dialysecapaciteit
- Toename aantal javaanse patiënten
- Gebrek financiële middelen (achterstallige betalingen, personeel, verbruiksartikelen, tariefsaanpassing)

CHD in NNC 1 en 2

	Man	Vrouw	Totaal
HD	139 patiënten	92 patiënten	231 patiënten
In %	60%	40%	100%

Primaire oorzaak CNI

	HT	HT & DM	DM	Overige	Onbeken	Totaal
Aantal	73 patiënten	66 patiënten	17 patiënten	72 patiënten	3 patiënten	231 patiënten
In %	31.60%	28.57%	7.36%	31.17%	1.30%	100%

Etniciteit CHD NNC 1 &2

Etniciteit \ Geslacht	Man		Vrouw		Totaal	In % v/d dialyse populatie v/h NNC
	Aantal	%	Aantal	%		
Javanen	33	14.29%	29	12.55%	62	26.84%
Creolen	35	15.15%	20	8.66%	55	23.81%
Hindoestanen	46	19.91%	26	11.26%	72	31.17%
Overige	25	10.82%	17	7.36%	42	18.18%
Totaal	139	60.17%	92	39.83%	231	100%

LEEFTIJDEN

Gemiddelde leeftijd dialyse patiënt	55 jaar
Jongste patiënt	PD : 13 jaar HD : 16 jaar
Oudste patiënt:	84 jaar
Meest voorkomende leeftijd:	52 jaar

MORTALITEIT 2017

Geslacht	Chronisch	Acuut	Totaal	In percentage
Man	31	10	41	$41/298*100\%= 13.76\%$
Vrouw	15	1	16	$16/298*100\%= 5.37\%$
Onbekend	-	-	-	-
Totaal	46	11	57	$57/298*100= 19.13\%$

One stop shop project Saramacca

- Samenwerking met commissariaat district Saramacca

Hoofddoel project:

- Awareness in het district te verhogen onder de studenten, jongeren en ouderen t.a.v. een gezonde levensstijl
- Preventie van NCD's i.h.b. DM
- Mindshift bij de jongeren teweeg brengen
- Sporten, voorlichting over voeding, sociale-en emotionele onderwerpen, koken
- Opzetten jongeren platform verschillende gebieden van Saramacca
- Jongeren-en oudereneducatie over gezonde levensstijl

Preventie

- Aandacht voor metabool syndroom (basisscholen/min. van Onderwijs) Gymnastiek op de scholen herintroduceren en verplichten
- Gezondheidsvoorlichting (landelijk, media, scholen, bedrijven, ministeries etc)
- Landelijke screening op eiwit in de urine, nierfx-> markt, voetbalvelden, poli etc.
- Voorlichting/nascholing huisartsen voor optimale diabetes-en HT behandeling (StreefRR 130/80 mmHg)
- RR meting vanaf 18e jaar
- Campagne know your number (BMI, chol, glc, RR, urine op eiwit)
- Werken aan bewustwording bij kantinehouders
- OSS-> HT-voorlichting,-bewustwording en -educatie

DE TOEKOMST VAN MORGEN IS IN GEVAAR

Nierinsufficiëntie is een **public health probleem**

Pandemie van het metabool syndroom

Samenhangend de cardiovasculaire risicofactoren
(HT, DM , dyslipidemie, roken)

